

قسمت چهارم

مهند رضاور محمدی علدارلو

کارشناس مجتمع تحقیقات کشاورزی و تولید زراعی

شرکت توسعه کشت دارانه رومنی

مدیریت بیماری‌های سویا

بیماری‌های بذر و گیاهچه

(Charcoal rot) پوسیدگی زغالی

اگر در دو الی سه هفته اول بعد از کاشت دمای خاک بالا و رطوبت آن اندک باشد، احتمال آلودگی گیاهچه‌ها زیاد است.

برخی اقدامات مدیریتی بمنظور کنترل بیماری پوسیدگی زغالی:

- رعایت تناوب حداقل یک تا دو سال با غلات، پنبه و یا سایر گیاهان غیر میزان.
- جهت کاهش خسارت پوسیدگی زغالی، تلاشی شود بوته‌های قوی در مزرعه داشته باشیم.
- آبیاری مزرعه از مرحله غنچه‌دهی تا پرشدن غلافها در دمای بالای محیطی می‌تواند، به کاهش بیماری کمک کند.

منبع:

- Sweets, L.E., Wrather, A., Wright, S. 2008. Integrated Pest management: Soybean Diseases. Plant Protection programs, College of Agriculture and natural resources. University of Missouri.

قارچ *Macrophomina phaseolina* عامل بیماری پوسیدگی زغالی می‌باشد. این قارچ در خاک‌های بیشتر مناطق شایع بوده و دامنه وسیعی از میزان‌های مختلف مانند سویا، ذرت و سورگوم را آلوده می‌کند. *M. phaseolina* ایجاد ساختارهای حیاتی کوچک به نام میکرواسکلروت می‌کند که سبب زنده ماندن طولانی مدت آن در خاک یا بقایای گیاهی می‌شود.

پوسیدگی زغالی ممکن است بیشتر به عنوان بیماری اواسط تا اواخر فصل و روی سویاهای در حال رسیدن شناخته شده باشد، ولی امکان بروز آن در ابتدای فصل و روی گیاهچه‌های جوان نیز وجود دارد. گیاهچه‌های آلوده تغییر رنگ قهوه‌ای مایل به قرمز از محل سطح خاک روی ساقه نشان می‌دهند. ناحیه آلوده سپس از قهوه‌ای قرمز به قهوه‌ای تیره تا سیاه تغییر رنگ می‌دهد. برگ‌ها نیز بواسطه بیماری ایجاد شده ممکن است تغییر رنگ داده و خشک شوند. اگر جوانه انتهایی از بین برود، گیاه دارای دو ساقه می‌گردد. تحت شرایط گرم و خشک، گیاهچه‌های آلوده ممکن است از بین برود. در شرایط مرطوب و خنک‌تر گیاهچه‌های آلوده ممکن است زنده بمانند، ولی آلودگی را به شکل پنهان دارند و علایم بیماری ممکن است در انتهای فصل که هوا گرم و خشک است، مجددًا ظاهر شود. این بیمار گر در دمای بین ۲۸ الی ۳۵ درجه سانتی گراد به خوبی رشد می‌کند.